

PARTICIPATIE ZONNEWEIDE VOORDAAN

RAPPORTAGE VOOR DE VERGUNNINGAANVRAAG BIJ DE GEMEENTE DE BILT

30 mei 2022

www.zonneweidevoordaan.nl

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Kader en doel

Intermezzo 1 Onze belofte aan de gemeenschap

Hoofdstuk 2 Participatie: Proces, Belanghebbenden en Fasering

2.1. Hoe zien wij participatie als proces

2.2. Welke belanghebbenden hebben we vastgesteld

2.3. Hoe ziet het proces eruit in zes stappen

Intermezzo 2 Kaders van de gemeente

Hoofdstuk 3 Participatie: Eigendom en Zeggenschap

3.1. Hoe zien wij participatie en (mede-)eigenaarschap

3.2. Zeven vormen van eigenaarschap nader uitgewerkt

Intermezzo 3 De tijdlijn van participatie

Hoofdstuk 4 Waartoe heeft de participatie geleid

4.1. Van eerste naar finaal ontwerp

4.2. Het oorspronkelijke ontwerp

4.3. Het finale ontwerp

4.4. Overige wensen en zorgen en de respons daarop

Hoofdstuk 5 Conclusies

5.1. Vier conclusies

5.2. Hoe verhouden we ons tot de Gedragscode Zon op Land

Bijlagen

1. Kader en doel

Het voornemen van partners BHM Solar en BENG! om in Groenekan een zonneweide tot stand te brengen wordt voorjaar 2022 concreet door een vergunningaanvraag in te dienen bij Gemeente De Bilt. Naast de rapporten over de ruimtelijke-orderingsaspecten leveren BHM en BENG! hierbij tevens een rapportage over proces- en financiële participatie. Daarmee worden twee doelen gediend.

Ten eerste laten de partners daarmee zien hoe zij het plan hebben voorgelegd en besproken met belanghebbenden in de lokale gemeenschap en hoe zij deze 'procesparticipatie' willen voortzetten tijdens en na de vergunningverlening. En ten tweede schetsen zij vormen van de 'financiële participatie', eigendom en zeggenschap bij realisatie en exploitatie van de zonneweide. Uitgangspunt daarbij is dat de lokale gemeenschap voor minimaal 50% eigenaar wordt van het project. Dat is meteen de reden waarom BENG! als lokale energiecoöperatie partner is.

Dit rapport is als volgt opgebouwd:

- Eerst gaan we in op het begrip participatie. Daarmee wordt aangesloten op de landelijk gehanteerde richtlijnen en gedragscodes. Een zogeheten omgevingsanalyse maakt daar deel van uit. We hanteren zeven vormen van participatie en gaan op elk ervan wat dieper in.
- Daarna doen we verslag van alle activiteiten gericht op het informeren en betrekken van alle betrokkenen: de aanwonenden aan het toekomstige park, de inwoners van Groenekan, de lokale verenigingen en de politiek. We geven in een tijdlijn aan wat we wanneer gedaan hebben.
- Heel uitvoerig gaan we in op de verschillen tussen het oorspronkelijke ontwerp en de finale die ingediend wordt voor de vergunningaanvraag. Daarin is te zien welke invloed omwonenden en lokale verenigingen daarop hebben gehad, eigenlijk een vorm van wat wel co-creatie genoemd wordt.
- Tot slot beschrijven we de stappen tot en met realisatie van de zonneweide. Dat maakt duidelijk hoe eigendom, zeggenschap en toekomst van de grond een zaak worden van de gemeenschap zelf.

We wensen u veel leesplezier en hopen dat u instemt met wat ons vertrekpunt steeds is geweest:

EEN PROJECT DOOR, VOOR EN VAN GROENEKAN

De projectontwikkelaars,
Maarten de Vlugt, BHM Solar
Bouwe Taverne, BENG!

Intermezzo 1: Onze belofte aan de gemeenschap (www.zonneweidevoordaan.nl)

Door Groenekan

Steun en belangstelling van Groenekan is voor BHM en BENG! een absolute voorwaarde voor een succesvolle ontwikkeling van de zonneweide. Want het uitgangspunt is: de inwoners denken mee over een ontwerp, worden mede-eigenaar en profiteren. Met inloopavonden, huisbezoeken en bijeenkomsten gaan we direct in gesprek met de inwoners van Groenekan.

Wij willen ons maximaal inzetten om van het zonneveld in Groenekan een 'eigen Groenekans initiatief' te maken, waar inwoners zelf mede vorm aan hebben gegeven.

Voor Groenekan

Zonneweide Voordaan biedt de inwoners een uitgelezen kans om verantwoordelijkheid te nemen bij het opwekken van (hun eigen) Groene energie.

Zonneweide Voordaan biedt toekomst én is groot genoeg om heel Groenekan energieneutraal te maken.

De ligging naast de snelweg is gunstig. Dat beïnvloedt het landschap zo min mogelijk. Sterker nog: de zonneweide biedt de mogelijkheid om voormalige landschappelijke kenmerken terug te brengen die door landbouwkundig gebruik verloren zijn gegaan.

Van Groenekan

Inwoners van Groenekan, direct omwonenden, Groenekanse organisaties, maar ook anderen met een groen hart kunnen letterlijk mede-eigenaar worden van Zonneweide Voordaan.

De precieze vorm van financiële participatie staat nog niet vast, omdat de voornaamste investering pas over twee of drie jaar wordt gedaan. Hierin hebben inwoners van Groenekan óók een rol.

We bespreken in de verschillende bijeenkomsten namelijk niet alleen het ontwerp, maar ook hoe we met elkaar het 'mede-eigenaarschap' vormgeven. Het gaat niet alleen om het gevoel dat de panelen 'voor ons werken', maar ook dat iedereen merkt dat dit zo is.

2. Participatie: Proces, Belanghebbenden en Fasering

2.1. Hoe zien wij participatie als proces

Het coöperatief ontwikkelen van een zonneweide is gebaseerd op een aantal principes. Deze zijn te vinden in de Gedragscode Zon op Land (<https://hollandsolar.nl/gedragscodes/gedragscode-zon-op-land>)¹. Participatie in zeggenschap en eigendom (zie hierboven) is er één van. Een ander principe is een actieve betrokkenheid van omwonenden en andere belanghebbenden in de ontwikkelfase, eveneens hierboven aangegeven. Hoewel er voor de vormgeving van de participatie geen standaarden bestaan, is de Gedragscode Zon op Land wel een goed vertrekpunt. Maar ook dan is maatwerk nodig.

In het laatste hoofdstuk laten we zien in hoeverre dit initiatief in lijn is met de Gedragscode om daarmee transparantie te betrachten voor gemeente en gemeenschap.

In de Samenwerkingsovereenkomst tussen BENG! en BHM Solar is bepaald dat BHM Solar zich primair richt op technische, landschappelijke en juridisch-financiële aspecten van het project en dat BENG! zich primair richt op participatie en de contacten met de omwonenden van de zonneweide. Vooralnog heeft BENG! dat, in nauwe samenspraak met BHM Solar, gedaan door één-op-één contacten met direct omwonenden, door enkele bijeenkomsten met groepen direct omwonenden, door één bijeenkomst met andere inwoners van Groenekan en door directe contacten met belangengroepen, met name Groenekans Landschap, Vereniging Groenekan, MMHC Voordaan en Stichting Brigida. Een aantal omwonenden heeft zich inmiddels verenigd in een committee dat als aanspreekpunt voor BENG! en BHM wil optreden.

2.2. Welke belanghebbenden hebben we vastgesteld

BENG! heeft al in juli 2021 een meeting georganiseerd met enkele sleutelpersonen uit Groenekan om te kunnen vaststellen wie de voornaamste belanghebbenden zijn om te raadplegen en betrekken. De volgende groepen kwamen uit deze oriëntatie naar voren:

- a. Aanwonenden van de zonneweide aan de Lindenlaan, Groenekansweg, Nieuwe Weteringseweg en Kastanjelaan. Deze groep omvat tevens enkele grondeigenaren die bouwplannen hebben grenzend aan de weide. Aanwonenden zijn de huishoudens en bedrijven die vanuit hun woning zicht hebben op het zonneveld of eigenaar zijn van een perceel grenzend aan de zonneweide. De grootste verandering van de omgeving ervaren zij. Het is daarom van belang dat de zonneweide in nauw overleg met hen wordt ontworpen en dat zij het plan dragen.

Aanwonenden moeten in de gelegenheid zijn om hun gerechtvaardigde belangen, bezwaren en zorgen te benoemen, zodat de ontwikkelaar en de coöperatie daarmee rekening kunnen houden bij de ontwikkeling, de landschappelijke inpassing, de realisatie en de exploitatie. Dat vraagt een intensieve vorm van communicatie en participatie. Aanwonenden moeten kunnen profiteren van de zonneweide en naast de lasten dus ook delen in de lusten.

---

¹ De Gedragscode Zon op Land is ondertekend door Holland Solar, De Natuur en Milieufederaties, Energie Samen, Greenpeace, Milieudefensie, Natuur & Milieu, Natuurmonumenten, NLVOW, Vogelbescherming Nederland

Deze mensen hebben we steeds direct geïnformeerd met huisbezoeken en, wanneer nodig, in keukentafelgesprekken en met brieven en emailberichten. Ook heeft een comité zich als contact opgeworpen. Daarmee hebben we persoonlijk en via emailberichten gecommuniceerd.

- b. Belanghebbende organisaties, met name Vereniging Groenekan, Groenekans Landschap, Stichting Brigida en MMHC Voordaan.

Deze groeperingen moet niet alleen worden geïnformeerd, maar kunnen vooral bijdragen door ideeën, wensen en aandachtspunten aan te leveren, ook over de vormgeving van de zonneweide. We hebben met hen directe gesprekken gevoerd en zullen die voortzetten wanneer de vormgeving verder gedetailleerd wordt.

En we voerden gesprekken met instanties die belang hebben bij het veld en er iets over kunnen zeggen of van kunnen vinden. Denk daarbij aan Rijkswaterstaat, het Waterschap HDSR, Provincie Utrecht, Vitens en Stedin.

- c. Niet-aanwonenden van het dorp Groenekan

Dit zijn de huishoudens en bedrijven binnen Groenekan. Ook zij zullen Zonneweide Voordaan als een verandering ervaren. In het ontwikkelproces moet voldoende ruimte zijn voor hun belangen, bezwaren en zorgen. Zij worden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen, activiteiten en inspraakmogelijkheden.

Het is aan hen zelf hoe actief ze deelnemen aan het proces.

- d. Overige inwoners van De Bilt (daaronder ook gerekend: de media)

Hieronder vallen alle inwoners binnen de gemeente de Bilt. Hen stellen we op de hoogte van het project en van het eindontwerp via de media en de website. Ook waren ze welkom op de Inloopdag die op 12 maart is gehouden.

De energietransitie in De Bilt moet vorm krijgen met alle inwoners en ondernemers in de gemeente. Zonneweide Voordaan zal namelijk meer energie opleveren dan Groenekan als gemeenschap nodig heeft (gas en elektra beide verrekend in kWh). De boodschap aan de rest van de gemeente is daarmee: doe mee, werk mee aan andere grote projecten om dit doel te bereiken en kom met ideeën en initiatieven die de gemeente en BENG! kunnen realiseren.

- e. Politiek en bestuur van de gemeente

Door de verkiezingen van maart 2022 hebben we in de vergunningverlening te maken met een nieuwe groep bestuurders in de Raad en het College. Om die reden heeft BENG! met alle lijsttrekkers individueel gesproken over hun ideeën over de Biltse energietransitie en Zonneweide Voordaan in het bijzonder.

Tot slot geven we aan hoe we de mate van betrokkenheid zien van deze groeperingen in termen van de zogeheten Participatieladder:

In de fasen tot de vergunningaanvraag hebben we ingezet op Informeren, Inspreken en Consulteren van de aanwonenden en de belanghebbende organisaties. De overige groeperingingen hebben we vooral geïnformeerd en gevraagd om reacties op de voorgelegde plannen.

In de fase van vergunningverlening organiseert de Gemeente de inspraak. In diezelfde fase kunnen nog kleine veranderingen in het ontwerp plaatsvinden en wordt vorm gegeven aan de financiële participatie, waarbij de belanghebbende organisaties en andere geïnteresseerden kunnen meedenken. Zo kan de gemeenschap uiteindelijk zelf voor minimaal 50% eigenaar van de zonneweide worden: de hoogste vorm van participatie op de ladder.

2.3. Hoe ziet het proces eruit: zes stappen

- Stap 1, september tm november 2021

Verkenning in Groenekan en de Gemeente De Bilt van meningen over de (on)wenselijkheid van een zonneweide in Groenekan, met de focus op de gekozen locatie. Deze fase eindigde met de constatering door omwonenden en Groenekanse verenigingen dat ze zich eerst wilden verdiepen in het zonneveldenbeleid van de Gemeente, zodat zij zich een mening zouden kunnen vormen over de vraag of en hoe het initiatief daarin zou passen.

- Stap 2, december 2021 tm januari 2022

In deze fase is het aanvankelijke ontwerp aangepast aan de geuite wensen en zorgen van de gemeenschap en , aan randvoorwaarden zoals de aansluiting op het net van Stedin en aan het proces indiening van de vergunningaanvraag. Verder zijn participatie-activiteiten over het ontwerp van de zonneweide en de beoogde financiële participatie in de maand februari voorbereid.

- Stap 3, februari tm april 2022

We bespreken het ontwerp en de voorstellen voor participatie met belanghebbenden: verenigingen, omwonenden, inwoners van het dorp, politiek en ambtenaren. Nu we de conclusie getrokken hebben dat het project goede kans van slagen heeft in de Gemeenteraad en in de Groenekanse gemeenschap, verwerken we de uitkomsten in alle documenten voor de vergunningaanvraag. Die aanvraag dienen we in mei in.

- Stap 4, vanaf mei 2022

a. **Vergunningprocedure** (2022-Q2/3/4 en eventueel 2023-Q1)

In deze fase informeren we mensen actief over en in lijn met het proces van besluitvorming en inspraak dat de Gemeente organiseert. Daarin zijn de initiatiefnemers volgend. Initiatiefnemers sluiten de anterieure overeenkomst met de gemeente en voeren die uit. Indien zienswijzen worden ingebracht, vergt deze fase meer tijd.

b. **Crowdfunding** (2022-Q2/3)

BENG! Organiseert een crowdfunding voor het financieren van de ontwikkelkosten, waaronder leges en aanbetaling bij Stedin.

Deze financiële participatie, met hoog risicodragend karakter is alleen geschikt voor mensen die dergelijke risico's kunnen aangaan. We overleggen met stakeholders als Rijkswaterstaat om te bepalen of bijvoorbeeld cable-pooling mogelijk is.

c. **Vestigen van de onderneming** (2023-Q2)

In deze fase leggen we de eigendom, de exploitatie en het beheer van het veld vast. Hieraan zal overleg met de gemeenschap voorafgaan omdat de eigendom van de grond (op termijn) eventueel naar de gemeenschap zelf kan overgaan. We zullen dus intensief overleggen, onder meer met de lokale Verenigingen. In samenspraak bepalen we onder meer de toekomstige eigendomsverhoudingen, zeggenschap over onderhoud en beheer, verdeling van revenuen.

d. **Subsidieaanvraag bij RvO** (2023-Q2)

We bereiden aanvraag voor in Q1. Uitsluitel verwachten we in Q3.

De uitkomst hiervan zal onder meer bepalen welke financiële voorstellen we kunnen doen aan beleggers in de zonneweide (zie volgende fase).

- Stap 5, vanaf subsidietoekenning

e. **Vorbereiding van de financiering en de bouw** (2023-Q4-2024-Q1)

In deze fase vullen we de financiële participatie voor de exploitatiefase in. Welke groepen krijgen prioriteit bij het verhandelen van de obligaties (of anderszins' stukken), hoeveel mag een investeerder maximaal inleggen et cetera.

f. **Financiering en realisatie** (2024-Q2/3)

Het gaat hier om de eindfase van de financiering waarin vreemd vermogen van een bank of andere beleggingsinstelling wordt verworven.

- Stap 6, Exploitatie en beëindiging

g. **Exploitatie** van de zonneweide.

In voorgaande stappen (zie met name Fase 4c) zijn de vormen van eigendom, zeggenschap en beheer en de daarbij passende governance vastgesteld. In elk geval zal de lokale eigendom minimaal 50% zijn en in nadere besprekingen hierover kan dat percentage nog groeien, potentieel tot 100%.

h. **Ontmanteling** van het park

De vergunning wordt verleend voor de exploitatiefase van dertig jaar. Daarna vervalt de tijdelijke functie en blijft de huidige agrarische bestemming. Tenzij er tegen die tijd andere initiatieven zijn ontstaan voor een andere bestemming of functie; die vallen vanzelfsprekend buiten de scope van deze zonneweide.

Tijdig voor beëindiging van de exploitatie van het park wordt besloten hoe het park wordt ontmanteld en welke invulling de kavels daarna krijgen. De kosten van het ontmantelen zijn voor rekening van de eigenaren van de zonneweide; de benodigde financiën worden tijdig gereserveerd.

Met de gemeenschap is tijdig besproken (zie Fase 4c) of en hoe men zelf eigenaar kan worden van de kavels om zo invloed te kunnen hebben op de toekomst ervan.

Intermezzo 2: Kaders van de gemeente

De gemeenteraad in De Bilt heeft in 2017 de “Routekaart Energieneutraal De Bilt 2030” aangenomen. Onderdeel van deze routekaart is bijlage 3 genaamd “Zonnevelden gemeente De Bilt”. Uit onderzoek van Overview/CE Delft is gebleken wat nodig is om de gemeente in 2030 volledig energieneutraal te laten zijn. Een van de meeste kansrijke mogelijkheden ligt in het opwekken van zonne-energie. Met dit wil de gemeente bijdragen aan de duurzaamheidsambities van Nederland.

Wel moeten zonnevelden zo goed mogelijk ingepast worden in het bestaande landschap. Het is van belang dat de open overgang tussen de kleine dorpen en het buitengebied zoveel mogelijk intact blijft. De gemeente staat open voor locaties langs de snelweg. De gemeente kijkt met name naar kansrijke locaties, die liggen:

- Binnen bestaand stedelijk gebied
- Aansluitend aan het bestaand stedelijk gebied
- Binnen de grenzen van de landschappen Veenweidelandschap, Kromme Rijnlandschap en het coulisselandschap
- Langs grootschalige infrastructuur

Het plangebied van Zonneweide Voordaan ligt in het coulisselandschap en valt daarmee in het kansrijke gebied voor zonnevelden. Ook de ligging naast de A27 maakt het een voorkeurslocatie voor het zonneveld. De planlocatie ligt niet in (de buurt van) een beschermd natuurgebied, zoals het Natuurnetwerk Nederland.

Voor het thema participatie en lokale eigendom heeft de gemeente geen formele eisen. Zij maakt in anterieure overeenkomsten daarover wel afspraken met projectontwikkelaars. Voor het huidige project bestaat een dergelijke overeenkomst nog niet. De partners BHM Solar en BENG! Hebben wel het participatieproces in gang gezet alsof een dergelijke afspraak met de gemeente al bestond. Daarbij zijn lessen toegepast die geleerd zijn bij eerdere pogingen om in de gemeente tot een zonneveld te komen.

3. Participatie: Eigendom en Zeggenschap

3.1. Hoe zien wij participatie en (mede-)eigenaarschap

Al eerder heeft BENG! publiekelijk bekendgemaakt en in haar communicatieplan vastgelegd hoe zij lokaal (mede-)eigenaarschap ziet, en wel in zeven vormen:

Lokaal (mede-)eigenaarschap heeft verschillende vormen en aspecten, zoals:

- a. Mentaal: het gevoel dat 'die panelen voor ons werken'.
- b. Zeggenschap: (mee)bepalen welke andere partij mede-eigenaar kan zijn van het project als er sprake zou zijn van verkoop.
- c. Ontwerp: vormgeving, invulling van randvoorwaarden (bijvoorbeeld voor hinder), realisatie van nevendoelen (bijvoorbeeld waterberging, natuurwaarden, recreatie en educatie).
- d. Businesscase: (mee)bepalen hoe opbrengsten verdeeld zullen worden.
- e. Financieel: beleggers uit eigen gemeenschap (en pas later mensen verder weg). Te behalen rendement. Een deel van het geheel komt in eigendom van mensen met een smalle beurs. Financiële tegemoetkomingen als omwonendenregeling worden bepaald.
- f. Leefbaarheid: per project worden afdrachten gedaan aan een of meer omgevingsfonds(en).
- g. Energie: bevorderen dat lokaal geproduceerde stroom ook zoveel mogelijk lokaal wordt afgenomen via een eigen bedrijf of coöperatie.

3.2. Zeven vormen van eigenaarschap nader uitgewerkt

Deze zeven vormen van eigenaarschap, zeggenschap en participatie komen nu elk kort aan bod. In Hoofdstuk 2 kon u lezen in welke fase van de voorbereiding van het project aandacht wordt besteed aan ieder van deze vormen van eigenaarschap.

a. Mentaal eigendom

In diverse bijeenkomsten met omwonenden, Groenekanners en Groenekanse organisaties hebben we expliciet aangegeven dat we tevreden zijn als het gevoel bestaat dat Zonneweide Voordaan er is door, van en voor hen. Dat veronderstelt dat die partijen ervaren voldoende gehoord te zijn, dat voor hen zichtbaar en onderbouwd is hoe we met hun wensen en zorgen omgaan en dat ze merkbaar invloed hebben op de landschappelijke vormgeving en de zeggenschap over de eigendom en benutting van de opgewekte stroom.

b. Zeggenschap

De ontwikkelaars van dit park hebben aangegeven het project te zullen bijstellen als de animo voor het project gering is in verhouding tot de weerstand. Is er daarentegen voldoende draagvlak dan besluiten ze om de vergunningaanvraag in te dienen.

Zeggenschap houdt verder in dat de projectontwikkelaars vastleggen hoe hun beleid op het punt van eigendom in de exploitatiefase is. BENG! en BHM Solar zullen beiden eigenaar blijven met de mogelijkheid dat BENG! voor 100% eigenaar wordt. Veranderingen daarin (zoals verkoop van een deel van het veld) worden gezamenlijk vastgesteld.

c. Ontwerp

Omwonenden en andere betrokkenen krijgen inmiddels volop gelegenheid om hun wensen en zorgen te uiten en te zien hoe daar in diverse ontwerpen rekening mee wordt gehouden.

Vanzelfsprekend kunnen die niet alle in het ontwerp terechtkomen. Er kan ook sprake zijn van tegenstrijdige wensen of belangen. Maar het zichtbaar en merkbaar, dus transparant, aangeven hoe we daarmee omgaan, is een eerste vereiste om tot acceptatie te komen van het ontwerp zoals we dat bij de gemeente indienen.

Van belang is dat het project de mogelijkheid biedt voor zogenaamde 'meekoppelingen': wensen van omwonenden om zaken te realiseren die zonder de zonneweide niet konden. Gemeld zijn onder meer: parkeervoorzieningen voor MMHC Voordaan, een toegang tot de sportvelden, een voedselbos, educatieve voorzieningen, vermindering van de overlast van de snelweg, en het plaatsen en beheren van bijenkasten.

Onderdeel van het ontwerp is de functie van het terrein na afloop van de exploitatie van de zonneweide: in principe wordt het weer agrarische grond. De vergunning zal dat zo bepalen. Maar er kan tevoren worden nagedacht over alternatieve bestemmingen, zoals natuur. In een latere fase kan de bestemming die het terrein na ontmanteling van de zonneweide krijgt, nog formeel worden gewijzigd.

d. Businesscase

Hier gaat het om financiële aspecten rond de financial close en de exploitatie.

Bij de overgang van de ontwikkelfase naar die van bouw en beheer worden de kosten die gemaakt zijn in de ontwikkelfase berekend en vergoed aan de ontwikkelaars. Dan is ook bekend welke financier is aangetrokken voor het inbrengen van de lening (vreemd vermogen) en hoe de beide ontwikkelaars hun deel van het eigen vermogen aantrekken en inbrengen.

In de exploitatiefase bepalen de leden wat er met de overwaarde van het project (echte rendement - /- rente van leden) gebeurt. Die kan bijvoorbeeld worden geïnvesteerd in nieuwe duurzame projecten. Daarnaast gaat het om financiële tegemoetkomingen voor beleggers en voor de omgeving, zie het volgende punt.

e. Financieel

Voor de financiering wordt onderscheid gemaakt tussen de ontwikkelfase en bouw- en exploitatie fase.

In de fase van projectontwikkeling brengen beide projectontwikkelaars het benodigde kapitaal in voor de financiering van projectontwikkelaars, adviseurs, onderzoekers en specialisten, alsook voor de aanbestedingen voor leges en voor reservering van capaciteit op het Stedinnet. Het gaat om bedragen in de grootteorde van 400.000 – 600.000, waarvan de partners elk de helft inbrengen. Met name voor de inbreng van BENG! zal een emissie nodig zijn, waarvan de termen nog moeten worden vastgesteld in een prospectus. De sterk risicodragende lening zal een flinke risico-opslag kennen aangezien er kans is op niet-terugbetaling van de leg.

In de fase voorafgaand aan de bouw en exploitatie van de zonneweide zal de financiering geregeld worden. Naast het eigen vermogen wordt een lening afgesloten bij een financiële instelling: het vreemd vermogen. Voor de bouw van de zonneweide en voor het voldoen van de ontwikkelkosten is een eigen vermogen van 1,5-2 mln nodig (ca 15% van de ontwikkel- en bouwkosten), voor elke partner max 1 mln.

Uit de businesscase zal blijken hoe hoog de rente kan worden voor de middelen die door BENG! voor de exploitatiefase via crowdfunding worden opgehaald; er wordt gedacht aan 3-6%. BENG! zal tijdig bepalen wie als eersten in aanmerking komen om aan deze financiering mee te doen (bv

omwonenden, daarna dorpsbewoners, dan bewoners van De Bilt en indien nodig andere belangstellenden). Te overwegen valt een deel van de ingelegde gelden te 'bestemmen' voor mensen met een smalle beurs zodat ook zij voordelen ervaren van een project als Zonneweide Voordaan.

Ook is er de mogelijkheid dat de gemeenschap eigenaar wordt van de kavels. Daarover wordt al in Stap 4 gesproken en worden mogelijkheden uitgewerkt voor een onderbouwd besluit daarover.

f. Leefbaarheid

Het is inmiddels goed gebruik dat de gemeenschap in de directe omgeving van een zonneweide daar als geheel voordeel van heeft (voor velen vaak als compensatie gezien). Een omgevingsfonds is daarvoor het middel. Mogelijk kunnen tegen gunstige voorwaarden beschikbaar zonnepanelen voor woningen worden aangeboden. De invulling van het fonds is aan de gemeenschap zelf; de omvang wordt in eerste instantie bepaald door de eigenaren op basis van de ruimte die de businesscase biedt. Gedacht kan worden aan een jaarlijks bedrag, maar het is ook denkbaar dit bij start van de exploitatiefase in één keer uit te keren of juist na afloop daarvan.

g. Eigen stroom

Een veelgehoorde wens is dat de gemeenschap zelf de stroom kan benutten van de zonneweide. Er zijn daarvoor twee mogelijkheden, die beiden onderzocht worden. De ene is de directe benutting van de stroom door grote gebruikers zoals voor elektrische voertuigen die tanken bij het tankstation langs de A27 of voor een bundel woningen met één eigenaar. De mogelijkheden hiervoor zijn beperkt.

De andere is het afnemen van stroom via de energieleverancier die de geproduceerde stroom inkoopt. Dan moeten de woningeigenaren of huurders wel een stroomcontract hebben met die ene energieleverancier. BENG! zal onderzoeken of dat voordelig kan zijn voor de inwoners van Groenekan zodat zij -indirect - de stroom van de zonneweide zelf benutten.

Intermezzo 3: De tijdlijn van participatie

In overeenstemming met de fasering die is beschreven in hoofdstuk 2.3 volgt hier een gedetailleerde weergave van de contacten die tussen juli 2021 en mei 2022 hebben plaatsgevonden. Waar mogelijk is een link toegevoegd met een directe verwijzing naar een bron of verslag. In de bijlagentabel van dit rapport zijn alle in een aantal verslagen en publicaties vermeld.

2021

Stap 1

- 8 Juli Voorbespreking met bestuurders van Groenekans Landschap, Vereniging Groenekan, Agrarische Natuur Vereniging Noorderpark en een particulier
- 11 Aug Afstemming met LC Energy ivm hun initiatief tussen Veldlaan en Beukenburgerlaan
- 10 Sep Omwonenden deur aan deur geïnformeerd en brief met uitnodiging voor de eerste sessie met omwonenden bezorgd
- 20 Sep Eerste sessie met omwonenden in De Groene Daan
- 22 Sep Tweede sessie met omwonenden in De Groene Daan (één verslag van deze twee sessies)
- 28 Sep Bespreking met Bestuur Groenekans Landschap
- 28 Sep Aankondiging van het initiatief in de Vierklank:
<https://www.vierklank.nl/nieuws/algemeen/34272/initiatief-voor-zonnestroomveld-in-groenekan>
- 29 Sep Interview met Biltsche Courant
- 30 Sep Gesprek met omwonende die direct zicht krijgt op het hele park
- 1 Okt Gesprek met projectontwikkelaar ivm nieuwbouw aan Groenekanseweg bij nrs 43-49
- 6 Okt Deel 1 tweeluik: <https://www.biltschecourant.nl/lokaal/achtergrond/758187/beng-werkt-aan-zonneweide> 6 okt Aankondiging ledenconsultatie tijdens een speciale ledenvergadering over de zonneweide: https://storage.pubble.nl/1b338358/pdf/441a_vierklank6okt21.pdf (pagina 13)
- 11 Okt Gesprek met de voorzitter van Vereniging Groenekan
- 11 Okt (2^e ronde) met omwonenden in De Groene Daan
- 13 Okt Deel 2 tweeluik: <https://www.biltschecourant.nl/lokaal/natuur-en-milieu/760325/van-boerenbedrijf-naar-zonneweide>
- 14 Okt Leden van BENG! in een Bijzondere Ledenvergadering geïnformeerd en geconsulteerd (zie bijlagen)
- 15 Okt Posters opgehangen bij sportclub Voordaan, Van der Neut, Naast de Buren, Fysio fitness Visscher en De Groene Daan met uitnodiging voor inwonersavond van 25 oktober
- 16 Okt Langs deuren omwonenden om opinies te verzamelen voor 25 okt
- 20 Okt Verslag van de 2^e ronde met omwonenden afgestemd met de omwonenden
- 21 Okt Gesprek met twee omwonenden ivm toegankelijkheid van het park via de Groenekanseweg
- 25 Okt Derde meeting en de eerste meeting voor alle inwoners van Groenekan
- 4 Nov verslag van 25 okt wordt voorgelegd aan de aanwezigen voor akkoord (zie bijlagen)
- 12 Nov Projectwebsite www.zonneweidevoordaan LIVE
- 19 Nov Gesprek met Gebiedsmakelaar van de gemeente
- 21 Nov Mail van comité van omwonenden waarin comité bekend gemaakt wordt en overleg met omwonenden wordt opgeschort
- 23 Nov Mail voorzitter Groenekans Landschap aan Gemeente om gesprek te krijgen over zonneveldenbeleid
- 23 Nov Gesprek met voorzitter Groenekans Landschap
- 26 Nov Mail aan omwonenden waarin initiatiefnemers time-out aankondigen

Stap 2

- 6 Dec Leden van BENG! krijgen in de nieuwsbrief een project update en worden uitgenodigd te reageren via de website
- 9 Dec Gesprek bestuurder Vereniging Groenekan over komende maanden
- 22 Dec Gesprek bestuurders Stichting Brigida

2022

- 20 Jan Ledenvergadering Vereniging Groenekan (inleiding door Zonneweide-projectleider BENG! en wethouder Brommersma)
- 11 Feb Gesprek met ontwikkelaars voor nieuwbouwproject de Lindenlaan

Stap 3

- 14 Feb
  - Bijgesteld ontwerp op de website gepresenteerd en informatie geactualiseerd
  - Brieven bezorgd bij alle omwonenden: Nieuwe Weteringseweg, Lindenlaan, Groenekansegeweg, Kastanjelaan
    - Aan de deur gesproken met lid van omwonendencomité
  - Na bezorging van de brief een mailbericht gestuurd aan omwonenden en geïnteresseerden
- 16 Feb Gesprek bestuurders Stichting Brigida
- 19 Feb Gesprek bestuurders Vereniging Groenekan en Groenekans Landschap
- 16 Feb Aankondiging in De Vierklank van het bijgestelde ontwerp, de vernieuwde website en de Inloopdag van 12 maart: https://storage.pubble.nl/1b338358/pdf/8556_vierklank9mrt22.pdf (pagina 13)
- 21 Feb Lijsttrekkersdebat Groenekan, onder meer over zonneparken in het algemeen
- 23 feb Gesprek met bestuurders van MMHC Voordaan over gezamenlijke belangen
- 25 Feb Mailing met informatie over het nieuwe ontwerp, participatiemogelijkheden, website en Inloopdag 12 maart
- 28 Feb Leden van BENG! krijgen een update over het project en uitnodiging voor de inloopdag van 12 maart via de nieuwsbrief
- 2 Mrt Uitnodiging per mail aan Raad en College van De Bilt voor Inloopdag 12 maart
- 9 Mrt opnieuw uitnodiging in De Vierklank: https://storage.pubble.nl/1b338358/pdf/8556_vierklank9mrt22.pdf (pagina 8)
- 12 Mrt Inloopdag in De Groene Daan met ca 60 deelnemers
- In de maand mrt gesprekken met alle lijsttrekkers, voorafgaand aan de verkiezingen van 16 maart, onder meer over het initiatief Zonneweide Voordaan
- 16 Mrt Huisbezoek omwonende over het uitzicht in de winter
- 12 Apr Mailing: aankondiging voorbereiden vergunningsaanvraag aan- en omwonenden en geïnteresseerden waarvan e-mail adres bekend
- 15 Apr Mailing: aankondiging voorbereiden vergunningsaanvraag aan- en omwonenden – nazending ivm aanvullingen vanuit het omwonende comité
- Eind Apr Bespreking met enkele omwonenden van de voor hen opgestelde visualisaties
- Begin Mei Gesprek met bestuurders Vereniging Groenekan en Groenekans Landschap over het finale ontwerp
- Medio mei, Inzage en respons van Vereniging Groenekan en Groenekans Landschap op het finale ontwerp, de inhoudelijke toelichting daarbij van Eelerwoude en het Participatierapport

Stap 4

- Mei Indienen vergunningaanvraag bij Gemeente De Bilt

4. Waartoe heeft de participatie geleid

4.1. Van eerste naar finaal ontwerp

Er is een flink verschil tussen het ontwerp voor de zonneweide waarover in de eerste ronde gesprekken zijn gevoerd en de versie die voor de vergunningaanvraag is ingediend. Om de verschillen inzichtelijk te maken hebben we een tabel opgezet van de reacties die we kregen tussen september 2021 en maart 2022: wat hebben we **gehoord** en wat hebben we daarmee **gedaan**.

Zo kan ieder nagaan wat er met zijn of haar inbreng is gedaan en of dat naar tevredenheid gebeurd is. We hebben het tweede ontwerp getoond en toegelicht tijdens de inloopdag van 12 maart 2022 in De Groene Daan en het voor iedereen beschikbaar gesteld op de site www.zonneweidevoordaan.nl. De weinige reacties die daar nog op zijn binnengekomen, zijn verwerkt in het finale ontwerp dat deel uitmaakt van de vergunningaanvraag.

Bij het ontwerp van Zonneweide Voordaan is zoveel mogelijk rekening gehouden met de belangen in het gebied. Bij het aanleggen van de zonneweide herstellen we onder andere een aantal verdwenen landschapselementen. Het concept-ontwerp is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

Belangen omwonenden

In het ontwerp zijn de belangen van de omwonenden meegenomen. Zo blijft er overal voldoende afstand tussen de zonnepanelen en de woningen. Door natuurlijke, gebiedseigen vegetatie is de zonneweide vanuit de huizen van omwonenden niet zichtbaar. Het zuidelijke deel van het plangebied wordt geheel vrijgehouden van zonnepanelen, om het weidse, open zicht te behouden. Een ecologische zone aan de oostkant van het plangebied zorgt voor een extra natuurlijke buffer tussen de huizen en de zonneweide. Een landschappelijke haag verfraait het aanzicht.

Ecologische versterking

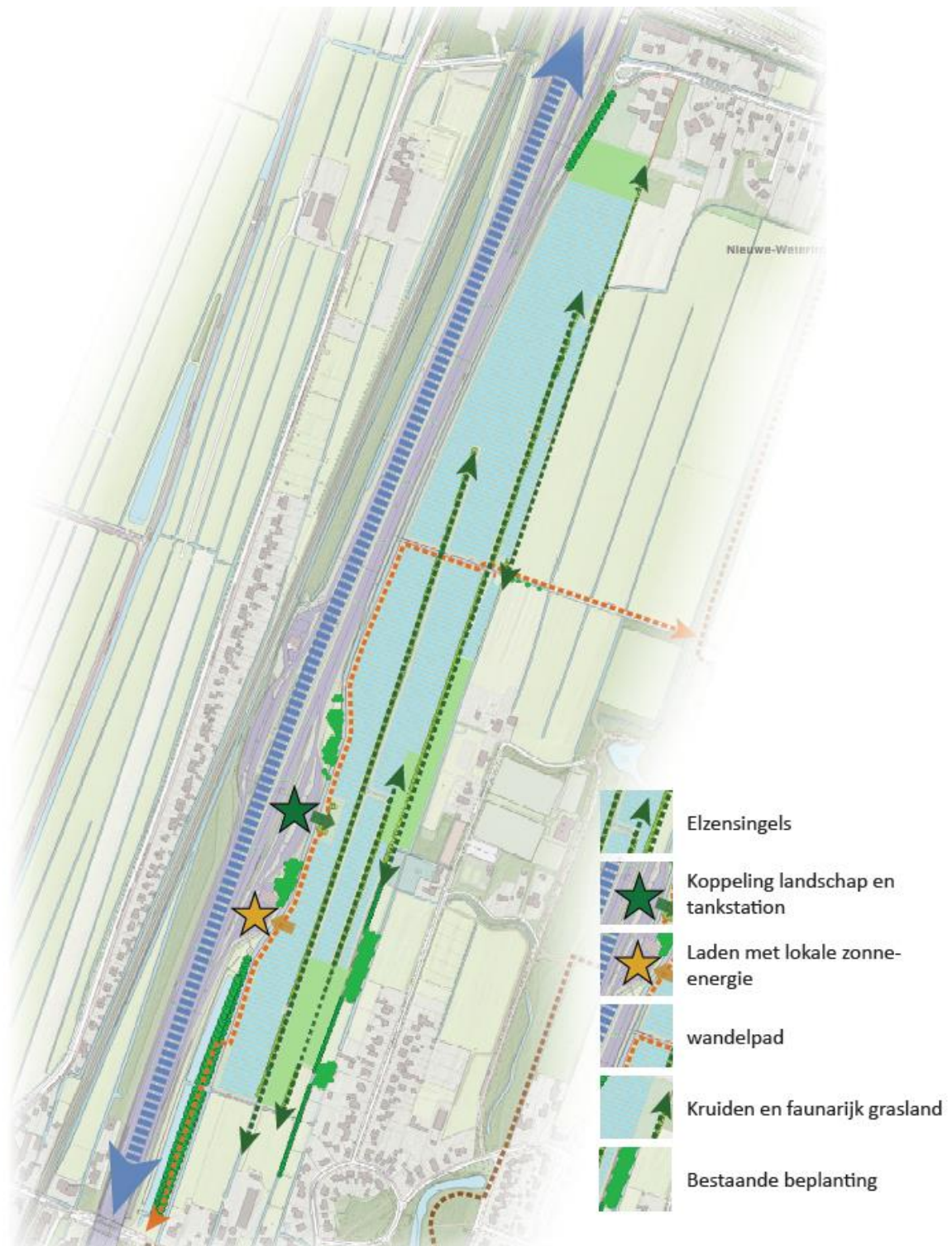
Om de biodiversiteit te verhogen en het gebied een hogere ecologische waarde te geven worden er extra landschappelijke elementen toegevoegd. Op dit moment is het plangebied in gebruik als grasland voor agrarische doeleinden. De graslanden worden intensief begraasd en gemaaid. Wanneer de zonneweide wordt gerealiseerd, wordt het plangebied ingezaaid met een kruidenrijk grasmengsel en vervolgens extensief ecologisch beheerd. Door het uitvoeren van beheermaatregelen in de juiste perioden krijgen insecten, vogels en diverse zoogdieren een geschikter leef- en foerageergebied. Enkele watergangen worden verbreed krijgen een natuurvriendelijke oever. We versterken houtsingels worden versterkt met extra knotwilgen. In twee ecologische zones kan de natuur zoveel mogelijk haar eigen gang gaan.

Beleving landschap

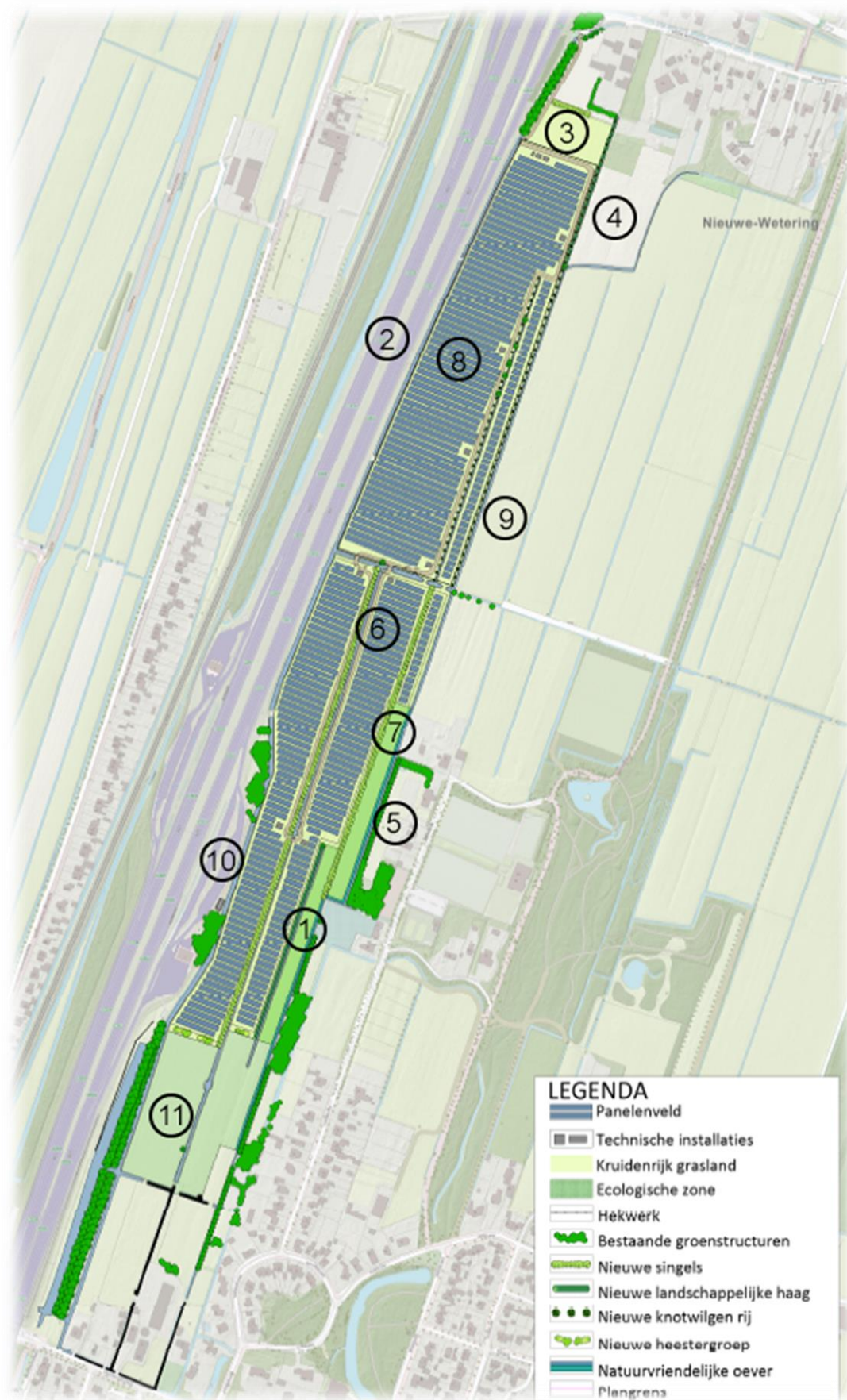
Het gebied rondom Groenekan bestaat uit een mooi, historisch coulisselandschap dat over de jaren helaas deels is verdwenen. Het ontwerp bevat elementen die dit coulisselandschap herstellen en versterken. De extra beplanting benadrukt de lijnelementen en langgerekte kavelstructuur die kenmerkend is voor het slagenlandschap.

4.2. Het oorspronkelijke ontwerp

4.3. Het finale ontwerp

Legenda bij het finale ontwerp: De landschappelijke aanpassingen

1. Het Groenekans Landschap wenst de bestaande natuur en ecologische zones te behouden.
Zonneweide Voordaan gaat hier een stap verder in. Er worden twee stroken aan het agrarisch landschap onttrokken en ingericht als **ecologische zone**. Dit gebied houdt ook rekening met de das door bijvoorbeeld de aanleg van een natuurvriendelijke oever, door een stuk grasland te behouden en door de aanleg van fruit- en nootdragend struikgewas. Er wordt een aantal landschappelijke elementen aan het perceel toegevoegd, waardoor het zonnepark **aan het zicht onttrokken** wordt voor omwonenden, conform hun wens. Waar mogelijk wordt er zoveel mogelijk met volwassen beplanting gewerkt die ook in de winter zoveel mogelijk blad dragend is.
2. Hoe kan het hekwerk minimale impact hebben op het zicht en omgeving? De wens van de verenigingen is dat het perceel toegankelijk blijft voor dieren.
Het hekwerk is een vereiste van de verzekeraar van het zonnepark en moet aan bepaalde eisen voldoen. Deze eis is gericht op de veiligheid voor de omgeving in verband met hoogspanning en het voorkomen van vandalisme en diefstal. Om de visuele impact van het hekwerk te minimaliseren wordt er gekozen voor een hekwerk met houten palen en grof schapengaas en waar mogelijk een ecologisch hekwerk van levende struiken/bomen. De grootte van de mazen zorgt ervoor dat het plangebied toegankelijk blijft voor verschillende dieren, zoals bijvoorbeeld de das. Er is nog geen definitieve toezegging vanuit de verzekeraar dat op deze locatie gewerkt mag worden met een dergelijk hekwerk.
3. Vereniging Groenekan wenst begroeiing met een inheemse gras kruidenmix.
Het overgrote deel van de grond onder en rond de zonnepanelen zal worden ingezaaid met een kruidenrijk grasmengsel. Dit grasmengsel zal 20-30 soorten per 25 m² bevatten en is geschikt voor schapen om periodiek op te grazen. In het noorden van het plangebied wordt er afstand gehouden van de woningen en ook dat tussenliggende gebied wordt ingezaaid met kruidenrijk grasmengsel t.b.v. versterking biodiversiteit.
4. De omwonenden wensen dat het zonnepark zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken wordt.
Er is besloten om een deel van het oorspronkelijke plangebied af te halen en vrij te houden van zonnepanelen. Dit is aan de zuidzijde van het plangebied ter hoogte van de woonhuizen aan de Lindenlaan. Daarnaast is er na de inloopdag op 12 maart besloten om een meidoornhaag toe te voegen aan de noordoostkant van het plangebied. Deze meidoornhaag heeft ook een functie als voedselvoorziening voor de das.
5. Er is een wens vanuit Vereniging Groenekan dat het zonnepark voldoende afstand houdt van beschermd natuurgebied en recreatieve fiets- en wandelroutes. Ook omwonenden willen voldoende afstand tussen de woningen en de zonnepanelen.
De locatie voor de zonneweide is met zorg gekozen door de initiatiefnemers. Het gebied grenst niet aan beschermd natuurgebied. Ook zijn er geen recreatieve routes langs de locatie van het zonnepark. Om voldoende afstand te houden van de woonhuizen om het gebied, is gekozen voor twee ecologische zones aansluitend aan de tuinen van de Lindenlaan; het zuidelijk gebied van het oorspronkelijke plangebied blijft vrij van zonnepanelen.

6. Vereniging Groenekan wenst nadrukkelijk dat het zonnepark niet stoort met het huidige zicht op het cultuurhistorisch landschap en geen bestaande landschapselementen aantast.
Zonneweide Voordaan zorgt voor een versterking van het coulisselandschap door oorspronkelijke houtwallen sterker aan te zetten. Bestaande landschapselementen worden behouden en worden zichtbaarder in het landschap.
7. Beide verenigingen spreken de wens uit dat het zonnepark een positief effect heeft op de biodiversiteit.
Diverse maatregelen zullen een positief effect hebben op de ecologie en de biodiversiteit. Allereerst worden de agrarisch activiteiten op het plangebied gestaakt. Dat betekent dat er geen (kunst)mest meer wordt uitgereden en dat het mono-culturele grasland grotendeels plaatsmaakt voor een kruidenrijke vegetatie. Door ecologische zones in te richten en extra beplanting aan te brengen, zal het plan een positief effect hebben op de biodiversiteit.
8. Vereniging Groenekan wenst dat het terrein zijn waterbergfunctie behoudt en dat de bodemkwaliteit niet achteruit gaat.
De afstand tussen de rijen zonnepanelen is minimaal 1,5 meter; de hoogte ten opzichte van de bodem is minimaal 80 cm. Dit betekent dat naar verwachting minder dan 60% van het oppervlak bedekt is met zonnepanelen. Daarnaast wordt er tussen de zonnepanelen zelf enkele centimeters ruimte open gelaten. Dit zorgt voor gelijkmatige distributie van het regenwater op het perceel en voldoende lichtval op het grondoppervlak.
9. Het Groenekans Landschap en de eigenaren van aangrenzende percelen wensen jaarlijks overleg over het beheer van het park. De afspraken hierover zouden juridisch vastgelegd moeten worden.
Met grondeigenaren van de aangrenzende gebieden worden afspraken gemaakt en vastgelegd over het onderhoud van de watergangen waarvan het eigenaarschap gedeeld wordt. Waar mogelijk blijven bestaande afspraken behouden.
10. De wens vanuit de omwonenden is om de bouwmaterialen aan te voeren via de snelweg.
Er worden momenteel gesprekken gevoerd met Rijkswaterstaat over de mogelijkheden voor een tijdelijke toegangsweg tijdens de aanleg van de zonneweide. Als alternatief wordt de toegangsweg in het noorden van het perceel gebruikt.
11. Enkele omwonenden hebben zorgen over weerkaatsing van het geluid van de snelweg en over de concentratie fijnstof.
In enkele studies voor specifieke zonnevelden langs snelwegen is de impact van geluidswaerkaatsing op woningen onderzocht. Hieruit kan geconcludeerd worden dat geen sprake zal zijn van waarneembaar verschil in geluidsbeleving.
Obstakels zoals bomen en opstellingen van zonnepanelen zorgen voor extra reliëf in het landschap en daarmee voor afremming van de wind aan de grond. Een lagere windsnelheid leidt tot sneller neerslaan van het (fijn)stof op leefniveau.
Uit onderzoek van het RIVM over het effect van vegetatie op de concentratie fijnstof blijkt dat een smalle strook opgaande vegetatie een zeer beperkte invloed heeft op de concentratie fijnstof. Wanneer op grote schaal vegetatie wordt toegepast, is het effect in de grootteorde van een half procent tot mogelijk enkele procenten. Bij het zonnepark wordt er geen vegetatie weggehaald, maar wel structuur toegevoegd door plaatsen van zonnepanelen en

door aanplanten van extra groen in de vorm van knotwilgen en struweel. Hierdoor wordt er geen toename van de concentratie fijnstof bij woningen verwacht.

4.4. Overige wensen en zorgen en de respons daarop

Wens	Inhoud	Van wie	Respons
Verdeling zonnevelden over gemeente	Verdeel de zonnevelden gelijk over de gemeente.	Vereniging Groenekan	Hier hebben de initiatiefnemers geen invloed op.
Onafhankelijk onderzoek	Laat een onafhankelijke partij voor vergunningsaanvraag onderzoek doen naar mogelijkheden zonneweide.	Vereniging Groenekan	De initiatiefnemers werken met onafhankelijk adviesbureau Eelerwoude. Het advies van dit bureau wordt getoetst door het bevoegd gezag.
Onafhankelijk verslaglegging	De gemeente moet de verslaglegging doen van de open avonden.	Vereniging Groenekan	De gemeente heeft hier niet de capaciteit voor. BENG! heeft haar verslagen laten toetsen door aanwezigen.
Betrokkenheid	Minimaal 10 jaar exploitatie ontwikkelaar.	Vereniging Groenekan	Dat is onze voorkeur, maar niet vast te leggen en garanderen.
Eigenaarschap	Geen grond in eigendom van investeerders, wel van de boer of lokale stichting.	Vereniging Groenekan	Deel van de grond blijft in eigendom van grond eigenaar en deel kan in handen komen van een lokale stichting/beweging.
Omgevingsfonds	Een deel van de winst moet worden afgedragen aan een omgevingsfonds.	Vereniging Groenekan	Dit is een mogelijkheid en de invulling van een omgevingsfonds is aan de gemeenschap zelf.
Bouw	Zonnevelden mogen niet aangelegd worden tijdens voortplanting-, broed/jong periodes.	Vereniging Groenekan	We volgen de wettelijke richtlijnen en dit zal onderdeel zijn van de vergunning.
Garantie onderhoud	Op kosten van de eigenaar van het zonnepark laat de gemeente gedurende periode dat het park staat twee keer per jaar door een deskundig onafhankelijk bureau een controle uitvoeren op het	Vereniging Groenekan	De eigenaar van het park moet zich houden aan de eisen gesteld door de gemeente in de vergunning en in het beheerplan. Indien niet nakomen van die eisen kunnen andere partijen de

	nakomen van de in de vergunning gestelde eisen.		gemeente verzoeken om te handhaven en schade vorderen bij de eigenaar.
Brandveiligheid	Het zonnepark moet voldoen aan de eisen op het gebied van brandveiligheid.	Vereniging Groenekan	Veiligheidsregie is onderdeel van de vergunningsaanvraag.
Maximale levensduur	Het zonnepark mag er niet langer dan 25 jaar staan.	Vereniging Groenekan	Vanuit het punt van duurzaamheid (zonnepanelen gaan minimaal 30 jaar mee) streven wij naar een levensduur van 30 jaar.
Betrokkenheid	De eigenaar mag het park niet binnen 10 jaar verkopen, anders een boete.	Vereniging Groenekan	Dat is onze voorkeur, maar niet vast te leggen en garanderen.
Beheerplan	Er moet een beheerplan zijn, afgestemd met Groenekans Landschap.	Groenekans Landschap	Het beheerplan is voor indienen van de vergunningsaanvraag met Groenekans Landschap gedeeld en akkoord bevonden.

5. Conclusies

We hebben in een periode van circa negen maanden intensief gesproken met belanghebbenden. Daarvan is in dit rapport verslag gedaan. De kwaliteit in de gesprekken en de intenties van onze gesprekspartners vormen de maatstaf voor onze conclusies, niet op een meting van het draagvlak. Daarmee doen we geen uitspraak over de mate waarin belanghebbenden uiteindelijk bereid kunnen en willen zijn om in welke vorm dan ook te investeren in het initiatief.

We hebben ons ingespannen om transparant verslag te doen van bijeenkomsten en vooral van de zorgen, wensen en ideeën, en van wat we daarmee deden in het ontwerp. Ook gaven we inzicht in de volgende stappen en in de vooruitzichten in termen van lokale participatie, eigendom en zeggenschap.

We vatten deze rapportage samen in een viertal eenvoudige, maar betekenisvolle conclusies.

5.1. Vier conclusies

Onze eerste conclusie is dat we een groot aantal commentaren, wensen en zorgen hebben kunnen adresseren en verwerken in het finale ontwerp. Aangezien dit ontwerp sterk afwijkt van het oorspronkelijke mag gesproken worden van co-makership: een hoge vorm van participatie.

Onze tweede conclusie is dat we er vertrouwen in hebben dat de zonneweide op belangstelling mag rekenen. Deels omdat alle betrokken partijen het nodig vinden om betekenisvol bij te dragen aan de energietransitie. En deels omdat men het initiatief passend vindt in deze tijd waarin gemeenschappen eigen verantwoordelijkheid nemen voor collectieve en publieke zaken.

De derde conclusie is dat we op basis van dit vertrouwen als initiatiefnemers de stap hebben gezet naar een formele vergunningaanvraag bij de Gemeente. Daarmee komen we in een nieuwe fase waarin forse investeringen gedaan worden. In die fase gaan we nader invulling geven aan financiële participatie, lokale eigenaarschap en zeggenschap.

Kortom, **onze vierde conclusie is dat het initiatief Door, Voor en Van Groenekan haalbaar is.** Om die reden zetten we de dialoog met de gemeenschap voort en wordt de participatie steeds concreter.

5.2. Hoe verhouden we ons tot de Gedragscode Zon op Land

In hoofdstuk 2 zijn we ingegaan op het feit dat voor de manier waarop dit project ontwikkeld wordt, de Gedragscode Zon op Land een 'leidraad voor handelen' is. Deze code, die breed is gedragen door de branche en de overheid, beschrijft een aantal principes. We gaan hier kort in op elk ervan veelal met verwijzing naar eerdere tekst van deze rapportage.

a. Zorgvuldige locatiekeuze

De locatie is gekozen door BHM Solar op basis van het toen bekende zonnenveldenbeleid van Gemeente De Bilt, de later bekend geworden Kansencarta, de voorkeur van de Gemeenteraad voor locaties langs bestaande infra en de eigen voorkeur voor locaties waar geen bedrijfsopvolging beschikbaar is.

b. Procesparticipatie

Zie Hoofdstuk 2 en Intermezzo 2.

c. Financiële participatie

Zie Hoofdstuk 3.

d. Correct benaderen van grondeigenaren

BHM Solar heeft via deskwerk en gesprekken met grondeigenaren beslist welke kavels het beste passen binnen de kaders van de Gemeente (voor die kaders: zie Intermezzo 2).

BENG! heeft voor de locatie gekozen nadat ze benaderd was door drie projectontwikkelaars die allen een grondovereenkomst hadden met grondeigenaren in Groenekan. Er waren twee overwegingen waarom BENG! voor BHM Solar als partner gekozen heeft: de zorgvuldige omgang van BHM Solar met de grondeigenaren en hun bereidheid tot een 50%-partnership met BENG!. Verder past de locatie die uitstekend past in het gemeentelijk beleid en werden geen knelpunten op het gebied van milieu- en natuurwetgeving verwacht.

e. Ontwerp en beheer

Voor alle aspecten van het ontwerp voor de zonneweide en de afstemming daarin op wensen, zorgen en ideeën van de gemeenschap, zie Hoofdstuk 4 en Intermezzo 4.

Voor het beheer van de zonneweide zal een overeenkomst worden opgesteld in samenspraak met de Gemeente en met de lokale Verenigingen.

f. Oorspronkelijk grondgebruik terugbrengen

De vergunning wordt verleend voor 30 jaar, waarna de oorspronkelijke bestemming terugkeert. In de businesscase wordt een bedrag gereserveerd en apart gezet voor dit doel. Aangezien de zonneweide en de grond mogelijk geheel in eigendom kunnen komen van de gemeenschap, zal zij wellicht zelf de uiteindelijk door haar gewenste bestemming kunnen bepalen.

g. Bijdragen aan de lokale economie

Lokale partijen krijgen de kans om werk uit te voeren aan de zonneweide. Daarvoor zal een transparante aanbestedingsprocedure gevolgd worden. Verder kan een Omgevingsfonds (zie Hoofdstuk 3.2.f.) bijdragen aan de lokale economie.

h. Meten, monitoren en bijsturen

Met de aanwonenden en mede-eigenaren zal worden bepaald welke prestaties in termen van economie, rendement, energie, ecologie en landschap moeten worden gemonitord om te bepalen of en waar aanpassing nodig is.

i. Maatwerk

Het park krijgt een ontwerp dat op maat voldoet aan alle vigerende regelgeving, als ook aan aspecten die naar voren zijn gekomen in de participatie en in toepassing van de Gedragscode. Daarmee wordt optimale landschappelijke en ecologische inpassing tot stand gebracht en dus maatwerk geleverd.

j. Naleven van de code

Met dit rapport willen we duidelijk maken dat we de zonneweide niet alleen willen ontwikkelen, maar ook exploiteren in overeenstemming met de Gedragscode. Dat zullen we ook vastleggen in de aandeelhoudersovereenkomst van de financiële entiteit die het beheer van de zonneweide voor haar rekening neemt. Over de governance daarvan en het toezicht gaan we in gesprek met de gemeenschap.

Bijlagen

Bijgaand volgt een lijst met relevante documenten, waaronder emailberichten, brieven, artikelen, advertenties die alle betrekking hebben op participatie rondom Zonneweide Voordaan.

Tot slot

Voor verdere vragen, commentaren etc ten aanzien van dit rapport kunt u zich wenden tot

Maarten de Vlugt, BHM Solar, maarten.devlugt@bhmsolar.nl

Bouwe Taverne, BENG!, bouwetaverne@gmail.com

Bijlagen

De hieronder genoemde bijlagen zijn te vinden op de website van het project www.zonneweidevoordaan.nl. Daarnaast zijn ze in te zien bij de Gemeente in verband met de vergunningaanvraag of op te vragen bij BHM Solar of BENG!:

Maarten de Vlucht, BHM Solar, maarten.devlugt@bhmsolar.nl
Bouwe Taverne, BENG!, bouwetaverne@gmail.com

Bijlage 1	10-09-2021 Brief omwonenden deur aan deur
Bijlage 2	Verslag bewonersbijeenkomsten 20 en 22 september 2021
Bijlage 2a	30-09-2021 E-mail met het verslag aan aanwezigen voor feedback en akkoord
Bijlage 2b	Reacties op het verslag van 20 en 22 september van omwonenden en aanwezigen
Bijlage 2c	Begeleidende brief bij fysieke verspreiding verslag 20-22 september
Bijlage 2d	Begeleidende brief Nieuwe Weteringseweg
Bijlage 3	27-09-2021 Gespreksverslag met Groenekans Landschap
Bijlage 4	Uitnodiging ALV BENG! ledenconsultatie - Zonneweide Voordaan
Bijlage 5	Extra informatie ledenconsultatie - Zonneweide Voordaan
Bijlage 6	Verslag bijeenkomst maandag 11 oktober 2021
Bijlage 6a	Begeleidend schrijven bij verslag 11 oktober
Bijlage 6b	Reacties op het verslag van 11 oktober van de aanwezigen
Bijlage 6c	Verspreiding van verslag van 11 oktober en uitnodiging voor 25 oktober
Bijlage 7	Poster Zonneweide Voordaan
Bijlage 8	Definitief verslag 25 oktober informatieavond Zonneweide Voordaan
Bijlage 8a	Begeleidend schrijven bij verslag 25 oktober voor akkoord
Bijlage 8b	Reacties op het verslag van 25 oktober van de aanwezigen
Bijlage 9	Kennismaking met omwonenden-comitee, die tevens leidde tot het annuleren van het klankbordgroep overleg
Bijlage 10	Pleidooi Zonneweide Voordaan ALV Vereniging Groenekan 22-01-2022
Bijlage 11	Mailwisseling met omwonenden comitee omtrent voortgang
Bijlage 12	Brief Update Zonneweide Voordaan Februari 22
Bijlage 13	Mailing - nieuws over Zonneweide Voordaan
Bijlage 14	Ledenbericht en uitnodiging voor de inloopdag op 12 maart 2022
Bijlage 15	Aankondiging voorbereiden vergunningsaanvraag omwonenden en geïnteresseerden